

Overzicht van de bijdragen over 2010 (jaargang LXIX)

[REDACTIONEEL]

Verdoodt (Frans-Jos)

- Het is beter te praten over de woestijn dan in de woestijn 3-6
Like no other 195-198
Met de dood in het hart 285-288
Qui a raison contre tout le monde a tort .....
..... 99-102

[BIJDRAGEN & BRONNEN]

De Borchgrave (Christian)

- Een boegbeeld van het integraal-katholieke Vlaams-nationalisme in het interbellum: Jozef Van Opdenbosch s.j. (1892-1944) 331-359

Govaerts (Bert)

- De Universiteit van Elisabethstad (1956-1960). Arena van het laatste Vlaamse gevecht in Belgisch-Congo 107-146

Monballyu (Jos)

- Het uur van de vergelding. Vlaamse activisten voor de krijgsraad van het Groot Hoofdkwartier van het Leger (23 januari tot 30 juni 1919). Deel 1 306-330

Reynebeau (Marc)

- Brandlucht rond 'foute' schrijvers. Oude en nieuwe legitimaties in het Vlaamse collaboratiedebat 217-234

Seberechts (Frank)

- "Het allegaartje dat nu bekostofd wordt." Jef François schrijft Leo Poppe over de oppositie rondom het Egmontpact en de ontstaansomstandigheden van het Vlaams Blok 360-365

- Een eenvoudig beginsel van rechtvaardigheid. Artsen en de taalwetgeving aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog 103-106

- De oostfronttekeningen van Frans Van Immerseel 33-50

- Het werk van Frans Van Immerseel en de kunst van het collaboreren (1940-1943)

- 235-245

Vandeweyer (Luc)

- "Doch schuld bekennen, om den duivel niet!" Celindruckken van Albert Moortgat, burgemeester van Breendonk 51-73
De n.v. Vlaamsche Deposito- en Leenbank. Het

- financiële luik van de zuilvorming in dienst van het Vlaams-nationalisme 246-266

Van Nimmen (Armand)

- Raakpunten tussen twee journalistieke levenslopen. Albert Van de Poel en Rob Van Roosbroeck 199-216

Verhoeven (Etienne)

- Een Duits netwerk bij de voorbereiding van de Militärverwaltung in België (1939-1940) 289-305

Wils (Lode)

- De autobiografie van Pieter Geyl. Zelfbevestiging en openhartigheid 7-32

Witte (Els)

- Natievorming onder Willem I. Een blik op de historiografie 147-171

[RECENSIES]

Beyen (Marnix), Rombouts (Luc) & Vos (Staf)

- De beiaard. Een politieke geschiedenis*, Leuven, Universitaire Pers, 2009 [Romain Van Eenoo] 175-177

Broomans (Petra), Jensa (Goffe), Vandevoorde (Hans) & Van Ginderachter (Maarten) (eds.)

- The Beloved Mother tongue. Ethnolinguistic Nationalism in Small Nations. Inventories and Reflections*, Leuven-Paris-Dudley (Ma), Peeters, 2008 [Luc Boeva] 83-87

Deprez (Ada)

- De vriendschap tussen F.A. Snellaert en J.A. de Laet (1838-1871). Het belang van de groeipolen Gent en Antwerpen in de Vlaamse Beweging*, Gent, Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde, 2009 [Lode Wils] 269-270

De Ridder (Matthijs)

- Ouverture 1912. Literatuur en Vlaamse Beweging aan de vooravond van de Grote Oorlog*, Antwerpen, AMVC-Letterenhuis, 2008 [Romain Vanlandschoot] 267-268

De Rynck (Filip), Verschuere (Bram) & Waeyenberg (Ellen) (eds.)

- Re-Thinking the State. Critical Perspectives on the Citizen, Politics and Government in the 21st Century*, Mechelen, Kluwer-University College Ghent, 2009 [Luc Boeva] 366-367

Diser (Lyvia)

- Frans Drijvers (1858-1914). Sociaal bewogen Vlaams priester*, Leuven, Davidsfonds, 2008 [Romain Vanlandschoot] 177-178

Huybrechts (Paul)

Hugo's heilige vuur. De intieme biografie van de jonge Hugo Schiltz 1927-1954, Antwerpen-Amsterdam, Meulenhoff-Manteau, 2009 [Harry Van Velthoven] 74-79

Keersmaekers (August)

Hendrik Conscience. De Muze en de Mammon, Gent, Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde, 2009 [Lode Wils]

..... 268-269

Van der Sijs (Nicoline) & Willemys (Roland)

Het verhaal van het Nederlands. Een geschiedenis van twaalf eeuwen, Amsterdam, Bert Bakker, 2009 [Lode Wils] 87-89

Van Nieuwenhuysse (Karel)

De klauw van een papieren leeuw. Een politieke geschiedenis van de krant De Standaard (1947-1976), Leuven-Voorburg, Acco, 2005 [Romain Van Eenoo] 178-179

Wils (Lode)

Frans Van Cauwelaert 1932-1961. Triomf, val en wederopstanding, Antwerpen-Amsterdam, Houtekiet, 2009 [Herman Van Goethem]

..... 172-175

Van de Belgische naar de Vlaamse natie. Een geschiedenis van de Vlaamse Beweging, Leuven-Den Haag, Acco, 2009 [Pieter van Hees]

..... 79-83

[SIGNALEMENTEN]

Arnout (Karel), Bracke (Sarah), Ceuppens (Bambi e.a. (red.))

Een leeuw in een kooi. De grenzen van het multiculturele Vlaanderen, Amsterdam-Antwerpen, Meulenhoff-Manteau, 2009 [Sophie Gyselinck]

..... 91

Aron (Paul) & Gotovitch (José)

Dictionnaire de la Seconde Guerre mondiale en Belgique, Bruxelles, André Versaille, 2008 [Harry Van Velthoven] 367-368

De beste plaats

De beste plaats. De collectie nationale bewegingen in het ADVN, Antwerpen, ADVN, 2009 [Sophie Gyselinck] 185

Boeva (Luc)

Rien de plus international. Naareen comparatieve en transnationale historiografie van nationale bewegingen, Antwerpen, ADVN, 2009 [Harry Van Velthoven] 185-186

Buelens (Geert)

Europa Europa! Over dichters van de Grote Oorlog, Antwerpen, Manteau, 2008 [Sophie Gyselinck] 92

Clement (Jan)

Taalvrijheid, bestuurstaalen minderheidsrechten. Het Belgisch model. Een constitutionele zoektocht naar de oorsprong van het territorialiteitsbeginsel en de minderheidsrechten in de bestuurstaalwetgeving, Antwerpen-Groningen-Oxford, Intersentia, 2003 [Herman Van Goethem] 92-93

Daalder (Hans), Kalma (Paul), Van Staden (Alfred) & Tromp (Hylke) (ed.)

Geschriften van een intellectuele glazenwasser. De draagbare Tromp, Amsterdam, Uitgeverij Bert Bakker, 2010 [Nico Van Campenhout]

..... 183-184

De Kok (Harry), Dendoven (Karel) & Meulemeester (Jean-Luc) (red.)

Het grote geschiedenisboek van Vlaanderen, Zwolle, Waanders, 2009 [Sophie Gyselinck]

..... 272-273

Delforge (Paul)

Encyclopédie du Mouvement wallon. Tome IV: Parlementaires et ministres de la Wallonie (1974-2009), Namur, Institut Destrée, 2010 [Sophie Gyselinck] 369

Un siècle de projets fédéralistes pour la Wallonie, 1905-2005, Charleroi, Institut Jules-Destrée, 2005 [Harry Van Velthoven]

..... 90-91

Devos (Carl), Van Liefvering (Hilde) & Verlet (Dries)

Op het kruispunt van de politiek. Links en rechts in Vlaanderen, Gent, Academia Press, 2006 [Harry Van Velthoven] 182-183

Inventaris

Inventaris van de collectie van Koerdisch Instituut Brussel, Antwerpen, ADVN, 2009 [Sophie Gyselinck] 185

Janssens (Marcel)

Anton Van Wilderode aan de zijde van Filip De Pillecyn, in: G. De Schutter (red.), Jaarboek van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde 2009, Gent, KANTL, 2009 [Sophie Gyselinck] 186

Joris

Joris van Severen. Jaarboek 14, Ieper, Studiecentrum Joris van Severen, 2010 [Lode Wils] 370

Kets (Evert)

Kuifje & Tintin kibbelen in Afrika. De Belgische taalstrijd in Congo, Rwanda en Burundi, Leuven-Den Haag, Acco, 2009 [Sophie Gyselinck]

..... 187

Maddens (Bart)

Omfloerst separatisme? Van de vijf resoluties tot de Maddens-strategie, Kapellen, Pelckmans, 2009 [Harry Van Velthoven] .....

368-369

Martens (Dirk) (met foto's van Stefan Dewickere)

Op een kier. Markante verhalen achter historische gebouwen, monumenten en landschappen, Leuven, Davidsfonds i.s.m. Erfgoed Vlaanderen, 2009 [Nico Van Campenhout].....

89-90

Mennekens (Herman), Basiliades (Johan) & Deswert (Kurt)

Vlaams sociaal liberaal in Brussel, Brussel, Willemsfonds Brussels Hoofdstedelijk Gewest, 2009 [Harry Van Velthoven] .....

187

De Nederlanden

De Nederlanden 'Extra Muros'. Jaarboek 32, Ieper, Zannekin, 2010 [Lode Wils] .....

369-370

Papin (Kristof), Rochtus (Luc) & Van Herreweghe (Johan) (red.)

De Zuidelijke Nederlanden, Antwerpen, Marnixring Lieven Gevaert, 2009 [Sophie Gyselinck]

..... 271-272

Richard

Richard Celis. Sporen trekken, Brasschaat, Pandora, 2009 [Sophie Gyselinck] .....

92

Roland (Hubert)

Leben und Werk von Friedrich Markus Huebner (1886-1964). Von Expressionismus zur Gleichschaltung, Münster-New York-München-Berlin, Waxmann, 2009 [Pieter van Hees] .....

179-180

TLC

The Low Countries. Art and Society in the Netherlands, nr. 17, Rekkem, The Flemish Netherlands Association Ons Erfdeel, 2009 [Luc Boeva]

..... 184

Tollebeek (Jo) e.a. (red.)

België, een parcours van herinnering. Plaatsen van geschiedenis en expansie. Plaatsen van tweedracht, crisis en nostalgie, Amsterdam, Uitgeverij Bert Bakker, 2008 [Sophie Gyselinck]

..... 184-185

Trachet (Tim)

Het drama van Abbeville, Antwerpen-Amsterdam, Houtekiet, 2009 [Bruno De Wever]

..... 90

Van der Plank (Pieter Hendrikus)

Etnische Zuivering in Midden-Europa. Natiestaaten Staatsburgerschap in de XXe eeuw, Leeuwarden, Universiteire Pers Fryslân, 2004 [Luc Boeva]

..... 181-182

Van Doorslaer (Rudi), Debruyne (Emmanuel), Seberechts (Frank) & Wouters (Nico) (red.)

Gewillig België. Overheid en Jodenvervolgving tijdens de Tweede Wereldoorlog, Antwerpen-Brussel, Meulenhoff-Manteau-Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij (SOMA), 2007 [Herman Van Goethem]

..... 93

Verstraete (Pieter Jan)

Antoon Ariën. Dader en slachtoffer, Kortrijk, Verstraete, 2009 [Bruno De Wever]

..... 93

Joris Van Severen. Een biografisch portret

Soesterberg, Uitgeverij Aspekt, 2010 [Nico Van Campenhout] .....

270-271

Verstraete (Peter Jan) (red.)

Cahiers Staf De Clercq. Bijdragen ter bevordering van de studie van Staf De Clercq en tijdgenoten, 3, Kortrijk, Verstraete, 2009 [Bruno De Wever]

..... 186-187

Waegemans (Emmanuel), De Pillecyn (Jurgen) & Van Neygen (Etienne) (red.)

Filip De Pillecyn Studies V, Hamme, Filip De Pillecyncomité, 2009 [Pieter van Hees]

..... 180-181

[REDACTIONELE MEDEDELINGEN & RECHTZETTINGEN]

bij Wt, jg. 68, 2009, nr. 4, p. 361 [Jan De Kort, *De plaats van het geloof in het leven van Hendrik Albert Van Dalsum [...]* [Nico Van Campenhout]] .....

95

bij Wt, jg. 69, 2010, nr. 2, pp. 107-146 [Bert Govaerts, *De Universiteit van Elisabethstad (1956-1960)*] .....

273

bij Wt, jg. 69, 2010, nr. 1, p. 90 [Tim Trachet, *Het drama van Abbeville [...]* [Bruno De Wever]] .....

273

[ABSTRACTS]

De Borchgrave (Christian)

A figure head of extreme-right Catholic Flemish nationalism during the interbellum period:

Jozef Van Opdenbosch S.J. (1892-1944) ... 371

Govaerts (Bert)
The University of Elisabethstadt (1956-1960).
The arena of the last Flemish battle in the Belgian Congo 188-189

Reynebeau (Marc)
A burning smell surrounding collaborationist authors: Old and new arguments for justification in the debate about Flemish collaboration 274

Seberechts (Frank)
The East Front drawings by Frans Van Immerseel 94

Frans Van Immerseel and the art of collaboration 275

“The hotchpotch that is now being concocted”.
Jef François informs Leo Poppe about the opposition against the Pact of Egmont 371

A Simple principle of justice: Physicians and the language legislation on the eve of the Second World War 188

Vandeweyer (Luc)
“But admitting guilt, hell no!” Impressions from a prison cell by Albert Moortgat, mayor of Breendonk 94-95

De n.v. Vlaamsche Deposito- en Leenbank. The Financial segment of compartmentalisation in the service of Flemish Nationalism 275

Van Nimmen (Armand)
Common ground between two careers in journalism: Albert Van de Poel and Rob Van Roosbroeck 274

Verhoeyen (Etienne)
A German network in the preparation of the Militärverwaltung (Army administration) in Belgium (1939-1940) 371

Wils (Lode)
The autobiography of Pieter Geyl: Self assurance and candour 94

Witte (Els)
Nation Formation during the reign of William I. A survey of the historiography 189

[AUTEURS]

Luc Boeva
Tomveldstraat 22, 3000 Leuven

Christian de Borchgrave
Burg. Meirsonstraat 33, 9070 Destelbergen

Bruno De Wever
De Berlaimontstraat 21, 2100 Deurne

Bert Govaerts
Victor Jacobslei 5, 2600 Berchem

Sophie Gyselinck
Langhalsbeekstraat 120, 9100 Sint-Niklaas

Jos Monballyu
Koning Boudewijnstraat 156, 8520 Kurne

Marc Reynebeau
Hofbouwlaan 5, 9000 Gent

Frank Seberechts
Spoelstraat 9, 2580 Putte

Nico Van Campenhout
Zelestraat 6 bus 2, 9160 Lokeren

Luc Vandeweyer
Keiberg 9, 3020 Herent

Romain Van Eenoo
Asfilstraat 18, 9031 Afsnee-Gent

Herman Van Goethem
Jan Moorkensstraat 34, 2600 Berchem

Pieter van Hees
Prof. Ritzema Boslaan 95, 3571 CP Utrecht

Romain Vanlandschoot
Hondstraat 4, 8700 Tielt

Armand Van Nimmen
Laudongasse 13/21, 1080 Wien

Harry Van Velthoven
Kloosterstraat 1, 1930 Zaventem

Frans-Jos Verdoodt
Massemssesteenweg 321.A, 9230 Massemen

Etienne Verhoeyen
Montenaken 121, 3202 Rillaar

Lode Wils
Graaf De Grunnelaan 14, 3001 Heverlee

Els Witte
Jozef II straat 106, 1000 Brussel